

ACTIVITAT 16.- COM REPARTIM LES FEINES A CASA:

GUIA DIDÀCTICA DEL PROFESSORAT

1. OBJECTIUS GENERALS

L'objectiu d'aquesta activitat és fer que els alumnes s'adonin que els estereotips de gènere els influeixen com a nois/homes de manera negativa, i no només a les noies/dones. Per a això es proposen els següents objectius:

- Avaluar les conseqüències negatives per a la nostra vida familiar, de la masculinitat tradicional.
- Aprendre a negociar i a arribar a acords

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Ser conscient que la masculinitat tradicional fa que els homes no s'involucrin gaire en les responsabilitats domèstiques.
- Interioritzar que fer un repartiment equitatiu de les feines domèstiques influeix positivament en la relació de parella.
- Aprendre que és necessari negociar dins la parella, amb diàleg i comunicació.

3. MATERIAL

Aula, pissarra, fotocòpies, llapisos, i, potser, un canó de projecció amb pantalla.

4. METODOLOGIA I DESENVOLUPAMENT

Primera part:

S'han de fer grups de nois i noies, quatre en total, en que un noi i una noia han de simular que son parella que conviu. Cada grup ha d'escollir una de les vuit propostes de família, antagòniques dos a dos.

1.A Família tradicional amb fills. El pare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, la mare treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores. Fills de 3 i 5 anys.

1.B Família tradicional amb fills. El pare treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores i la mare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores. Fills de 3 i 5 anys.

2.A Família tradicional amb fills. El pare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, la mare no treballa fora de casa. Fills de 2 i 4 anys.

2.B Família tradicional amb fills. La mare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, el pare no treballa fora de casa. Fills de 2 i 4 anys.

3.A Família tradicional sense fills. El treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, ell treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores.

3.B Família tradicional sense fills. Ella treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, ell treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores.

4.A Família tradicional amb fills. El pare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, la mare treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores. Fills de 12 i 15 anys que poden col·laborar a casa.

4.B Família tradicional amb fills. La mare treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores i la mare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores. Fills de 12 i 15 anys que poden col·laborar a casa.

Un cop escollit el tipus de família, un noi i una noia de cada grup han de fer un joc de rol en que han de negociar qui fa cada una de les feines domèstiques de la llista. S'ha de tenir en compte el tipus de jornada laboral, encara que es pot negociar altres activitats que no siguin les de la llar i la família, com estudiar, fer esport, voluntariat,... Ha de quedar clar que el dia només té 24 hores i que s'ha de dedicar uns mínims a la cura personal.

Les parelles sense fills està clar que no negociaran la cura dels nens. El altres dos membres del grup observen i prenen nota de com ha anat el repartiment.

Han de escriure sobre si ha estat un repartiment equitatiu, si un dels membres no ha estat flexible, o si mirava de manipular a l'altre; si el repartiment l'ha portat un i l'altre només acceptava o rebutjava, i qui ho feia, el noi o la noia.

El professorat no ha de fer cap orientació prèvia de tipus igualtat i repartiment just i equitatiu de les feines, la negociació ha de ser espontània. Tampoc ha de donar consells de com s'ha de negociar, perquè ja s'explicarà al final de la activitat.

LLISTAT DE FEINES

CURA PERSONAL : Dormir, menjar, i altres cures personals: dutxa, afaitar, depilar, perruqueria, comprar roba i complements, ...

LLAR I FAMÍLIA : Activitats culinàries, manteniment de la llar, confecció i arranament de roba (cosir vores, botons, ...), jardineria i cura d'animals, construcció i reparacions domèstiques, compres i serveis, gestions de la llar, cura dels fills i filles, ajudes a altres adults membres de la llar.

ESTUDIS : Estudis formals, altres estudis .

TREBALL VOLUNTARI I REUNIONS : Treball al servei d'una organització, ajudes informals a altres llars, activitats participatives.

VIDA SOCIAL I DIVERSIÓ : Vida social, diversió i cultura, oci passiu.

ESPORTS I ACTIVITATS A L'AIRE LLIURE : Exercici físic, jocs esportius, activitats relacionades amb els esports.

AFICIONS I JOCS : Aficions, jocs no esportius.

MITJANS DE COMUNICACIÓ : Lectura, televisió i vídeo, ràdio i música.

Al final cada grup ha d'explicar el repartiment de les tasques tot justificant-ho. Les notes sobre com s'ha fet el repartiment el faran servir a la última part. És interessant comparar les parelles de grups antagònics, com també els diferents tipus de parella entre elles.

Aquí el professor o professora ha d'explicar que no és el mateix igualtat que equitat. L'objectiu és que es faci un repartiment equitatiu. Un repartiment igualitari de les tasques pot suposar que un membre de la parella (home o dona) faci una jornada completa de treball remunerat, i es vegi abrumat d'un munt de tasques quan l'altra membre no treballa o només fa un treball a temps parcial. En aquest cas no seria un repartiment equitatiu.

També s'ha de comentar que la masculinitat tradicional és la que ha fet que hagin parelles que no han fet un repartiment equitatiu de les feines, abans de passar a la segona part, on es parla d'això.

Segona part:

Es passa a l'alumnat una copia de la "*Encuesta de Empleo del Tiempo*" que va fer l'*Instituto Nacional de Estadística (INE)* entre els anys 2002 i 2003, o també es pot projectar a una pantalla amb un canó. Es pot trobar un resum comentat a:

http://www.lourdesmunozsantamaria.cat/IMG/pdf/encuesta_empleo_del_tiempo.pdf

El professor o professora ha d'anar comentant els resultats de l'enquesta a l'alumnat tot preguntant la seva opinió, per tal de crear un debat (llegir les orientacions didàctiques sobre el tema).

Tercera part:

En aquesta part es fa llegir el text "*Amor, fem un tracte*", que es parla de com negociar en parella i els errors que se solen cometre.

A continuació, es llegiran les notes de cada grup de com ha anat la seva negociació, per comparar-la amb les recomanacions del text llegit.

Finalment, dos voluntaris, un noi i una noia, tornaran a fer un repartiment se les feines domèstiques davant la classe, però aquesta vegada tenint en compte de no cometre els errors de negociació, i que sigui just i equitatiu. Quan acabin, la resta del grup-classe farà comentaris al respecte.

5. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

Primera part:

En aquest exercici segurament faran errors de negociació i el repartiment de tasques no serà del tot equitatiu. El professor o professora no ha d'intervenir al principi per evitar-ho, ja que l'objectiu és treballar-ho després.

Un cop finalitzada la negociació sí que s'han de destacar les faltes de repartiment equitatiu que es trobin, i preguntar per què són així.

Segona part

La "*Encuesta de Empleo del Tiempo*" ens facilita el percentatge de persones que realitzen cada tipus d'activitat cada dia i la durada mitja dedicada del treball no remunerat realitzat en les llars, i la distribució de les responsabilitats familiars per sexes. També ens permet comparar-nos amb els altres països europeus que també han fet l'enquesta.

S'han de destacar alguns resultats com que les tasques domèstiques i la cura dels nens i ancians són tasques realitzades pel 93% de les dones enfront del 70% dels homes. Encara que és una bona dada que el 70% dels homes facin aquest tipus de tasques, ambdós percentatges haurien d'estar més equilibrats. Encara hi ha un elevat nombre d'homes que no col·laboren, el que implica que les seves dones hàgin de fer una doble jornada laboral, dins i fora de casa.

Altre resultat a destacar és que entre els enquestats, el 43% realitza un treball remunerat enfront de només un 25% de les dones, que pot tenir a veure amb que les dones quan tenen fills solen deixar de treballar per poder-los cuidar, el que no sol passar amb els homes que es converteixen en pares.

Quant als temps dedicats a cada activitat, els homes tenen una hora més de temps lliure i, tot i que treballen una mitjana de dues hores més, dediquen tres hores menys a la realització de les tasques domèstiques i a la cura de nens i ancians. Això repercuteix en que les dones es diverteixin menys i tinguin menys vida social, practiquin menys esport, i dediquin menys temps a les seves aficions o jocs. Aquesta actitud no tan sols és insolidària i egoista, sinó que suposa un desgast personal per a les seves dones, i acaba afectant a les relacions de parella.

Quant al repartiment de les tasques en la llar, els homes dediquen menys temps que les dones a les tasques culinàries i de manteniment de la llar, però encara és més destacable el temps dedicat a la cura de la roba, un minut en els homes, enfront de la mitja hora en les dones. També dediquen menys temps els homes, a fer la compra i cuidar dels fills i filles. En canvi, els homes destaquen en el temps dedicat a les feines de jardineria, cura d'animals, reparacions i construccions.

Una altra dada és que els homes no dediquen més temps a les tasques de la llar encara que tinguin un treball amb jornada parcial, mentre que les dones hi dediquen una hora més respecte a les que tenen jornada completa. El just seria que els homes amb jornada parcial també dediquessin més temps a les tasques domèstiques.

En comparació amb la resta de 15 països europeus que també han fet l'enquesta, Espanya està en el cinquè lloc entre els països que més temps dediquen les dones al treball domèstic(gairebé cinc hores), després d'Itàlia i altres països de l'Est.

Tercera part:

En aquesta part s'ha de transmetre a l'alumnat la idea de que per tal que hagi una bona comunicació a la parella, s'ha de negociar i expressar les pròpies opinions de forma clara i directa, redundat en una millor relació en que tant l'home com la dona hi surten guanyant. L'objectiu és que aprenguin a negociar, i això es pot extrapolar no només a la parella, sinó també a tots els àmbits.

6. AVALUACIÓ

Al final de la sessió s'han d'avaluar, tant els objectius generals com els específics de l'activitat. Una de les maneres és que cada alumne, de forma individual , faci un **diari de l'activitat**, tot expressant la seva experiència, no només explicant el que s'ha fet, sinó de forma vivencial: quines idees l'han impactat més, de quines coses s'ha fet més conscient ara que abans, i quines actituds o valors pensa que canviarà després de l'activitat.

D'aquesta manera, el professorat, en llegir els diaris podrà avaluar si s'han assolit els objectius.

També es pot fer una valoració general de com ha anat l'activitat i els comentaris que s'han fet als debats i als grups de discussió.

MATERIAL DE L'ALUMNAT

1. ACTIVITATS

Primera part:

1.A Família tradicional amb fills. El pare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, la mare treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores. Fills de 3 i 5 anys.

1.B Família tradicional amb fills. El pare treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores i la mare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores. Fills de 3 i 5 anys.

2.A Família tradicional amb fills. El pare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, la mare no treballa fora de casa. Fills de 2 i 4 anys.

2.B Família tradicional amb fills. La mare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, el pare no treballa fora de casa. Fills de 2 i 4 anys.

3.A Família tradicional sense fills. Ella treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, ell treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores.

3.B Família tradicional sense fills. Ella treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, ell treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores.

4.A Família tradicional amb fills. El pare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores, la mare treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores. Fills de 12 i 15 anys que poden col·laborar a casa.

4.B Família tradicional amb fills. El pare treballa a temps parcial de les 10:00 a les 15:00 hores i la mare treballa a jornada completa de les 8:30 fins a les 19:30 hores. Fills de 12 i 15 anys que poden col·laborar a casa.

LLISTAT DE FEINES

CURA PERSONAL : Dormir, menjar, i altres cures personals: dutxa, afaitar-se, depilar-se, perruqueria, comprar roba i complements, ...

LLAR I FAMÍLIA : Activitats culinàries, manteniment de la llar, confecció i arranament de roba (cosir baixos, botons, ...), jardineria i cura d'animals, construcció i reparacions domèstiques, compres i

serveis, gestions de la llar, cura dels fills i filles, ajudes a altres adults membres de la llar.

ESTUDIS : Estudis formals, altres estudis .

TREBALL VOLUNTARI I REUNIONS : Treball al servei d'una organització, ajudes informals a altres llars, activitats participatives.

VIDA SOCIAL I DIVERSIÓ : Vida social, diversió i cultura, oci passiu.

ESPORTS I ACTIVITATS A L'AIRE LLIURE : Exercici físic, jocs esportius, activitats relacionades amb els esports.

AFICIONS I JOCS : Aficions, jocs no esportius.

MITJANS DE COMUNICACIÓ : Lectura, televisió i vídeo, ràdio i música.

Segona part:

El professor o professora us passarà una còpia de la "Encuesta de empleo del tiempo" que va fer l'*Instituto Nacional de Estadística (INE)* entre els anys 2002 i 2003, o també el pot projectar a una pantalla amb un canó.

Tercera part:

Llegiu el text següent:

AMOR, FEM UN TRACTE

Les negociacions formen part del dia a dia. Des que ens aixequem fins que ens anem a dormir pactem necessitats i desitjos de tot tipus: emocionals, afectius, sexuals...

Per arribar a un acord en parella és imprescindible tenir en compte el punt de vista de l'altre i buscar diferents alternatives. A més, s'ha de valorar els avantatges i els inconvenients de les propostes i, sobretot, aprendre que per a guanyar cal cedir.

No obstant això, no sempre s'arriba a un acord. Quan la parella no ho aconsegueix és important que tinguin en compte que segueix existint un problema sense resoldre i que les seves conseqüències els poden començar a afectar. També han de parlar del malestar que senten per no haver arribat a un acord i expressar la seva postura, però respectant la de l'altre. No cal treure el tema tots els dies ni, per descomptat, posar males cares perquè amb aquesta actitud, el que

es pretén és coaccionar a l'altre.

Encara tenim molts prejudicis socioculturals sobre la negociació. Un gran nombre de persones creuen que aquesta activitat és una mica indigne entre persones que es volen. Solen sostenir que és un mecanisme de l'àmbit públic i que emprar-lo en l'àmbit privat pot entelar les relacions afectives. En realitat és tot el contrari, perquè la falta de comunicació dins la parella crea mals rotllos que acaben afectant la relació. La clau, de nou, està a abandonar els retrets i parlar amb sinceritat i tacte. I és que pactar a temps pot salvar una relació.

ERRORS QUE PODEN ARRUÏNAR UNA NEGOCIACIÓ

- *Demandar i no donar res a canvi: és necessari trobar un repartiment equitatiu per a ambdós. Per a guanyar cal saber cedir.*
- *No tenir clar els límits de l'acord: els interlocutors han de conèixer bé quins són les seves prioritats i plantejar-se fins on es pot negociar.*
- *No anar al gra: és imprescindible ésser sincer, clar i concís. No perdre temps en marrades.*
- *Aferrar-se a una posició: és un error insistir en una idea fixa sense escoltar el que l'altre ofereix. El més intel·ligent és ser flexible i estar obert a altres alternatives.*
- *Tancar un tracte abans d'hora: les presses, la tensió i l'ansietat són mals companys de negociació. Això ens pot conduir a tancar acords incomplets o, fins i tot, negatius. El millor és tenir cautela i negociar amb temps.*

2. DIARI DE CLASE

Al final de l'activitat, has d'escriure la teva experiència, de manera individual, no tant explicant el que s'ha fet, sinó de forma vivencial i personal: Quines idees o activitats t'han impactat més? De quines coses t'has fet més conscient ara que abans? Quines actituds o valors penses canviar a partir d'ara, després de l'activitat? Com t'afectava abans la masculinitat tradicional en el repartiment de les feines domèstiques? Qui s'en beneficiava més a costa de l'altre? Quins errors vas cometre en fer la negociació? Què n'has après?